



Márkói Tükör



Márkó Község Lapja

Márkóért együtt!

Megjelenik: havonta

XX. évfolyam 4. szám

2013. április

HIREK

Márkó Község Önkormányzat Képviselő-testülete **2013 márciusában** döntést hozott a Márkón működő **közösségek, civil szervezetek idei évi támogatásáról**. Az érintett csoportok egyre aktívabbak, taglétszámukat tekintve évről évre bővülnek, és a helyi értékeket, hagyományokat ápolva, falunkat gazdagítva lokál patriótaként fejtik ki tevékenységüket.

Az idei évi támogatások a következőképpen alakultak:

- **Blinker Horgászegyeslet** 70.000,-
- **Márkói Cserdülő Kulturális Egyesület** 300.000,-
- **Márkófolt Varrókör** 100.000,-
- **Márkói Kamara TehátRum** 120.000,-
- **Márkói Németek és Magyarok Baráti Köre** 100.000,-
- **Márkói Nyugdíjasok Egyesülete** 250.000,-
- **Márkó Sport Egyesület** 210.000,-
- **Steixner István Német Nemzetiségi Egyesület** 250.000,-

Ehhez járul a kormánytól kapott 50-100.000,- Ft közötti támogatás szervezetenként.

Riasztó az új óvodában

Értesítjük a lakosságot, hogy **riasztó rendszert** alakítottunk ki az új óvodában és a közösségi helyiségekben.

Ezúton szeretnénk megköszönni lakótársunknak, Kovács Tamásnak a biztonsági szolgáltatás kiépítését és működtetését.

Márkói Nyugdíjasok Egyesülete

A következő nyugdíjas összejövetel időpontja: **május 8. 16 óra**.

A masszírozó működtetése minden hétfőn 9-től 10.30-ig és csütörtökön délután 15-től 16.30-ig.

Kérjük azokat a klub tagokat akinek van a nyugdíjas klub alakulásáról (1993), vagy későbbi időpontról fénykép, esetleg csoportkép, legyen szíves elhozni (másolás után visszaadjuk!).

Szeretettel várunk mindenkit!

Nyugdíjas Klub vezetősége

Márkó SE hírei:

A legutóbbi számban írtuk, hogy a Szentgál elleni meccs következik, de az a pálya használhatatlansága miatt elmaradt.

A következő fordulóban Nagyesztergáron a felnőttek 6:2-re győztek, Fischer Norbert 4 gólt szerzett, míg Huber Gergő és Kozma Béla 1-1 gólt lőttek. Az ifi csapat 1:0-ra kikapott.

A következő fordulóban a Csopak csapatát fogadtuk és 3:1-re győztünk, míg az ifi csapat 8:0-ra kikapott.

A legutóbbi hétvégén elvesztette veretlenségét a felnőtt csapat. Ősiben 3:0-s vereséget szenvedtünk a 2. helyezettől, de még így is 8 pontos az előnyünk velük szemben. Az ifi minimális 1:0-ás vereséget szenvedett.

A most következő hétvégén, Búcsú vasárnapon az utolsó helyezett Nemesvámos csapatát fogadjuk. Mindkét csapatunk győzelmi eséllyel lép pályára. Az ifjúságiak mérkőzése 14 órakor, míg a felnőtteké 16 órakor kezdődik.

Hajrá Márkó!

*Ernyei István
elnök*

„Ég és Föld között”



Enyingi Mihály kiállításának megnyitója a veszprémi Eötvös Károly Megyei Könyvtár Kisgalériájában (Fotó:

2013. április 10. és május 4. között Enyingi Mihály márkói keramikus kiállítását tekinthetik meg az érdeklődők a veszprémi Eötvös Károly Megyei Könyvtár Kisgalériájában.

A tárlat **április 10-én** délután nyitotta meg kapuit egy hangulatos és információkban gazdag rendezvény keretében, melyet **Vojtsné Szabó Andrea** gyönyörű szavalata és **Ács Anna muzeológus** nyitó beszéde tett még emlékezetesebbé.

A kiállítás megnyitó rendkívül nagy érdeklődés mellett zajlott. A márkói családokon kívül sokan érkeztek Veszprémből és más környékbeli településekről is.

A kiállított képeket a művésztől már megszokott kreativitás és maximalizmus jellemzi. A tájképek és vallási témájú alkotások mellett a tárlatban találhatóak mitológiai és történelmi alakok is. Az elkészítési technikát illetően szintén igen színes a paletta, hiszen a már megszokott eljárások mellett egy viszonylag új, vagy ritkán alkalmazott módszert is használt ez alkalommal. Az íly módon, festés nélkül, megformázás után kiégetett domborművek kiemelkedően nagy sikert arattak a lelkes publikum körében.

Gratulálunk a sikeres kiállítás-hoz!

Járási szavalóverseny a költészet napján

2013. április 11-én immár **5. alkalommal** adott otthont Márkó a költészet napja alkalmából szervezett járási versmondó versenynek.

A versenyre **8 iskolából 66 diák** nevezett be a Veszprémi Járás egész területéről.

Idén a 100 éve született **Weöres Sándor verseiből** választhattak, illetve bármely

III. kategória (5-6. osztályosok) és IV. kat. (7-8. oszt.) - összesen kb. 26 gyerek - Zsúri: **Veres B. Zsuzsanna** (a veszprémi Városi Művelődési Központ és Könyvtár volt igazgatóhelyettese, aki a mai napig szívesen és szeretettel vesz részt Veszprém megye kulturális életében), **Lang Rudolf** (színművész) és **Kotzó László** (Ősi polgármestere, volt iskolaigazgató, közoktatási szakember) A verseny 14 órakor egy kö-



A szavalóverseny megnyitója (Fotó: Krámlai Zsuzsanna)

magyar költő, az **iskola témakörében** íródott költeményével indulhattak a diákok.

A megmérettetés 4 kategóriában, 2 teremben, és így két zsűri előtt zajlott.

I. kategória (1-2. osztályosok) - 20 gyerek és II. kategória (3-4. osztályosok) - 21 gyerek - Zsűri: **Krámlai Zsuzsanna** (Padányi iskola magyar és történelem szakos tanára), **Jungné Kaibás Ágota** (Márkó, Bánd és Hárskút védőnöje, versmondó) és **Neveda Amália** (a veszprémi Városi Művelődési Központ és Könyvtár igazgatónöje)

zős megnyitóval kezdődött, ahol **Lang Rudolf** színművész Ady Endre: A tűz csiholója című versét szavalta el. Ezután **Hartmann Antal**, Márkó polgármestere köszöntötte a megjelenteket, majd **dr. Bitá József**, a Veszprémi Járási Hivatal vezetője kívánt eredményes szereplést és sok sikert a résztvevőknek.

Az I. kategória első helyezését **Balogh Zselyke**, a veszprémi Szilágyi Keresztény Iskola tanulója szerezte meg, felkészítő tanára Sebestyén-né Siki Eliza.

A II. kategória győztese **Cserhalmi Anna Krisztina**, a veszprémi Simonyi Zsigmond Általános Iskola tanulója, felkészítő tanára Kériné Zsapka Adél.

A III. kategóriában **Pintér Stefánia**, a Padányi Katolikus Gyakorlóiskola tanulója lett a győztes, felkészítő tanára: Kollát Judit volt. A IV. kategóriában **Bózsvar Dzsénifer**, a Hajmáskéri Gábor Áron Általános Iskola tanulója szerezte meg az első helyet, Sz. Horváth Mária tanárnő felkészítésével.

A megmérettetésről senki nem távozott üres kézzel, minden versenyző apró ajándékban, a helyezettek pedig értékes könyvjutalomban részesültek. A felső tagozatosok két kategóriájában a „dobogósok” és különdíjasok részvételi lehetőséget nyertek a veszprémi VMK által „Regösök húrján” címmel szervezett dunántúli regionális vers- és prózamondó versenyre. A legszebb verseket a falunapon újra hallhatjuk.

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani a verseny résztvevőinek, a gyerekeknek, szülőknek, tanároknak az áldozatos munkáért, lelkesedésért, kitartásért és szorgalomért, amivel ezt a napot feledhetetlenné tették mindannyiunk számára. Köszönjük támogatóinknak és segítőinknek: Enyingi Mihály márkói keramikusnak, a Haribo nemesvámosi üzemének, a márkói Reál-M Kft-nek, a szintén márkói Szabó Gyulának és Kiss Györgynek, valamint az Unilever Veszprémi Algida Jégkrémgyárának segítségét és támogatását, mellyel hozzájárultak a rendezvény színvonalához és sikeréhez. Végül, de nem utolsó sorban köszönjük a zsűri tagjainak lelkes, áldozatkész munkáját, jó tanácsait, véleményét, amelyekre minden gyermek bátran építhet a jövőben.

„Találkozunk jövőre ugyanekkor, ugyanitt!”
Így szólt a zárszó...

Eredményes szereplés az Országos Kórustalálkozón



A Steixner István Német Nemzetiségi Énekkar Városlődön, a VI. Országos Kórustalálkozón

2013. április 20.-án a "Herzklang" Trió és a Steixner István Német Nemzetiségi Énekkar Magasházi János harmonika kíséretével részt vett Városlődön a VI. Országos Kórustalálkozó Minősítő versenyen.

19 csoport méretetett meg ezen a napon. Könyékünk nemzetiségi kórusain kívül részt vettek többek között győriek, mosonmagyaróváriak, kímleiek, szepetnekiek és máriakálnokiak is.

A **"Herzklang" Trió** először minősült ebben a felállásban. **Ezüst minősítést** kaptak.

A **Steixner István Német Nemzetiségi Énekkar** eddig három minősítésen vett részt. Az elsőn ezüst, a másodikon arany minősítést érdemelt ki.

Örömmel adom hírt a Márkóiaknak, hogy ezen a napon kórusunk **Pfeiferné Takács Hajnalka vezetésével kiemelt arany minősítéssel** tért haza kis falunkba.

Ez az elismerés remélhetőleg a későbbiek során a meghívásoknál és a beadandó pályázatok elbírálásánál javunkra válik.

Vojtsné Szabó Andrea

Bolhapiac Márkón

Az elmúlt hónapokban megrendezett Bababörze és Tücsökpiacon sikerén felbuzdulva ezúttal **Bolhapiacot** szervezünk az új óvoda parkolójában. A piac időpontja **2013. május 11. szombat 16-19 óráig.**

Érdeklődni és árusnak jelentkezni május 7-ig lehet a következő elérhetőségeken:

Bere Viktória: [berekviktor@freemail.hu](mailto:bereviktor@freemail.hu), Tel.: 20/9195-195

Polányiné Lénárt Katalin: katalinlenart@yahoo.de, Tel.: 30/830-6477

2013. április 28.

17 óra

Márkó, új óvoda



Márkói Cserdülő Néptáncgála és Táncház



Fellépők:

a Márkói Cserdülő Kulturális Egyesület
óvodás, iskolás és felnőtt néptáncscsoportja

Művészeti vezetők:

Szabó Sándor és Hoffer Nikolett

Zenél:

a Jurta Zenekar Horváth Attila vezetésével

Támogatóink:

Márkó Község Önkormányzata



Balassi
Intézet

Márkó a XX. század első felében gyermekszemmel

„Gyermekkorom tűnő világát szeretném egy kicsit felidézni. Emléktöredékeket, hogy ne vesszenek el teljesen az idő könyörtelen múlásával. Apukán 25 évig élt és tanított Márkón 1918-tól 1943-ig. Ebből az időből csak az utolsó öt évnyi időtartamból vannak emlékeim, ismereteim. Sok mindent kérdeznék Tőle, ha lenne rá lehetőségem, de sajnos annak idején, amíg élt, ezt elmulasztottam. Ami elmúlt, visszahozhatatlan. Próbálom összeszedni azokat az apró morzsákat, amelyekre még emlékszem, és amelyek különböző emberek elmondásából maradtak fenn.

Apukám 1894-ben született Nagylégen. Ez a hely valahol a Csallóközben van, de hogy hol és most mi a neve, nem tudtam meg. Szülei Dunay László és Vargha Erzsébet voltak. Nagyapám Bösön volt kántortanító, így Apukám, Vilmos is itt nevelkedett ikertestvérével, Rezső bácsival. Mindketten Modorban szereztek elemi népiskolai tanítói oklevelet 1917-ben. Majd be akarták sorozni őket a szlovákok katonának, ami elöl átszöktek a határon. Apukám valami módon Márkóra került tanítónak, Rezső bácsi pedig több dunántúli községben lett jegyző, végül Nagytevelen kötött ki. Én egy kora tavaszi napon, 1934. március 18-án születtem, még talán havas volt a táj. Gondolom szüleim nagyon vártak, hisz elég késői gyerek voltan. Apukám ekkor már negyven, Anyukám harminchét éves volt. Hogy nagyon szerettek az kiderül abból is, hogy sok fénykép készült rólam. Sajnos Anyukám egy évre rá elhagyott minket, az égiek közé távozott. Szerették volna, ha kistestvérem születik, de sajnos Anyukámnak méhen kívüli terhessége volt, és mire beértek Veszprémbe elvérzett. Akik ismerték, azt mondták, hogy mindenki nagyon szerette. Az biztos, hogy Apukám soha nem heverte ki az elvesztését, és öreg korában is elsírta magát, ha beszéltünk róla. Én sem tudtam soha megbocsájtani a sorsnak, hogy ezt tette velem. Hiánya egész életemben sajgó fájdalom maradt.

Anyukámról nem sokat tudok. Nem tudom hol született, hol élt, hol és hogyan ismerkedett meg Apukámmal. Csak annyit, hogy 1897-ben született, 1935-ben halt meg és Veszprémbe van eltemetve. Az ő szüleiről szinte semmit

sem tudok. Nagyanyám korán meghalt, Nagyapám egy kis ideig Márkón velünk lakott. Anyai Nagyszüleim temetési helyéről semmi elképzelésem sincs. Nagyapám gyönyörűen faragott. Készített nekem lombfűrészszel csipkeszerűen kifaragott gyerekzobabútort. Sajnálom, hogy később új Anyukám a tudtom nélkül eladta, és még fénykép sincs róla.

Mivel Apukám nem tudott egyedül gondoskodni rólam, a soproni rokonokhoz, Giczi Vincéékhez adott. Biri néninek is volt négy gyereke, három lány és egy fiú, elfogadott engem is. Ebből az időből nem maradt semmi emlékem, nagyon kicsi voltam. Apukám úgy gondolta, hogy anya nélkül nem tud felnevelni, ezért újra nősült Punk Gizellával. Vele Nagytevelen ismerkedett meg. Az ő testvére, Nina néni is ott élt, mert a férje, Deák Gyula a zirci apátság tulajdonában lévő nagy uradalomnak volt az ispánja.

Az esküvői fényképen már én is ott vagyok. Úgy gondolom talán három éves lehettem. Anyukámnak nagyon szép hangja volt, sokszor énekeltünk a cserépkályha nyitott ajtajánál, amikor csak a parázs világított. Neki köszönhettem, hogy most is rengeteg dalt ismerek. Eljártunk gombát szedni a nagyrétre, vendégségbe a falutól nem messze lévő vízimalomhoz. Ez mind-mind nagy élményt jelentett. Telente rendszerint belepte a falut a hó, utakat kellett vágni benne, hogy ki tudjunk menni a lakásból. Nekem ilyenkor derékig ért.

Apukám egyszer Bándról, a tőlünk 2 km-re levő faluból igyekezett haza, de a nagy hóesésben eltévedt és órákig bolyongott, mire hazatalált. Lakásunk az iskolával egybeépített kicsi lakás volt. Előszoba, két kicsi szoba, konyha, kamra, de nekem az egész világot jelentette. Elöl utcafronton volt az osztályterem, hátul a lakás. Pici kert is tartozott a lakáshoz. Fürdőszoba nem volt, és a WC is az udvar végében volt. A kertet magas kőfal vette körül, alatta futott az országút, Veszprémből Bándon keresztül Herend felé. Házunk alatt (mert lejtett a falu) kocsmá volt, itt lakott a legkedvesebb barátnőm, Brenner Médi. Udvarukban nyitott csűr állt, ahol a lovas szekerek leltek némi védelemre. Itt töltött rendszeresen egy nagyszámú vándor cigány család valamennyi időt, vándorlásuk egyik állomásaként. Én a kőfal tetején kuksolva bámultam életük szokatlan megnyilvánulásait, pl. úgy mosdatták a purdékot, hogy az asszonyok a szájukba vet-

tek vizet, majd a tenyerükbe köptek belőle, és azzal tisztogatták a csemetéik ugyancsak maszatos ábrázatát. Természetesen echós szekereken éltek, aludtak. Hogy miből éltek, nem tudom, de kedves társaság volt. A kocsmában a falusi legények ugyancsak nagy életet éltek. Időnként késeles is előfordult, amit a lakásunkból követhettünk szorongva, mert a házfalunk az ivóval közös volt. A kocma alatt – gyermekkorom egyik legizgalmasabb élményét adó - kovácsműhely működött. Órákig elnéztem azt a varázslatos világot. A fűjtató segítségével szított parazsat, szikraesőt. Bámultam a kovácsok kemény munkáját, a lovak patkolását, az izzó vas formálódását. Borzongatóan mesészerű világ volt. A műhelyt elhagyva, a falu végét is meghatározva, folyt egy kis patak. Azon átkelve terült el a falutól kapott konyhakertünk. Ide nem szívesen jártam, mert itt tartotta Apukám a 25 családból álló méhesét. Tőlük nagyon félttem, de a pörgetést, a sűrűn folyó aranyárga mézet nagyon szerettem. A lépes-méznel nincs fenségesebb csemege. A mézet azután mindig a veszprémi kórháznak adtuk el...”

(Dunay „Baba”, az egykori márkói tanító, Dunay Vilmos lányának visszaemlékezése a Márkón töltött gyermekkori éveiről. — a folytatást következő számunkban olvashatják)

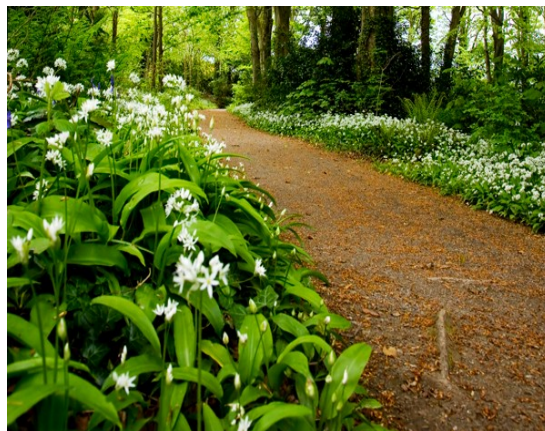
A cikk létrejötté Laknerné Léber Katalinnak köszönhető.

Igazi csodaszer tavasszal: a medvehagyma

Hazai erdeinkben a tavasszal téli álmukból ébredő medvéket gyakran kapták medvehagyma-evésen - az állatok a növény segítségével erősítették és méregtelenítették szervezetüket. Innen ered a neve is. A medvehagyma jótékony hatása azonban nem korlátozódik a medvékre: fogyasztása mindenkinek ajánlott, elsősorban tisztító és méregtelenítő tulajdonságai miatt, másodsorban pedig azért, mert nagyon finom.

A növénynek március végén jelennek meg jelleg-

zetes, lándzsa alakú levelei, áprilisi virágzása-
kor pedig gyönyörű fehér szőnyegként borítja az erdő alját. Ha a medvehagyma leveleit magad szeretnéd szedni, erdeinkben a nem védett területeken, még a virágzás előtt megteheted.



Arra azonban vigyázz, hogy a medvehagyma nagyon könnyen összekeverhető a mellette növekvő mérgező gyöngyvirággal, ezért mielőtt leszednéd, morzsold meg a levelét: ha a kezeden fokhagymaillatot érzel, medvehagymával van dolgod. Ha nincs időd vagy lehetőség az erdőben barangolni, a piacokon és a nagyobb boltokban is vehetsz a friss növényből.

A medvehagyma valódi egészségbomba. Tavaszai méregtelenítéshez ideális, mert tisztítja a gyomrot, a veséket és a vért, illetve gátolja a rögképződést. A vérnyomást és a koleszterinszintet is csökkenti, de nagyvárosi embereknek igazán ólommentesítő hatása miatt ajánlott. Íze és illata a fokhagymáéra emlékeztet, ám hatása az utóbbinál jóval nagyobb: vírus- és baktériumölő hatóanyagai tizenkétszer erősebbek a fokhagymáénál! Köhögésre, gyomorproblémákra gyakran ajánlják, de bélférgesség esetén is nagyon hatásos.

(Forrás: <http://www.life.hu/ez-zsir/eljegeszegesen/20110412-tavaszi-csodaszer-meregteleniteshez-is-a-medvehagyma-jotekony-hatasai.html>)

Márkói Tükör

Márkó Község lapja

Felelős kiadó: Hartmann Antal polgármester

Szerkesztő: Polányiné Lénárt Katalin – katalinlenart@yahoo.de

www.marko.hu